MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

TİCARET HUKUKU DERS NOTLARI-2 SINAV SORULARI

Soru 1 (HMGS 2020/3)

Tacir A, yaptığı reklamlarda kendisi, ticari işletmesi, işletme işaretleri, malları iş ürünleri, faaliyetleri, fiyatları, stokları, satış kampanyalarının biçimi ve iş ilişkileri hakkında gerçek dışı veya yanıltıcı açıklamalarda bulunmaktadır. Tacir A hukuka aykırı bu fiilinde kusurludur. Tacir A.nın reklamlarından tüketiciler etkilenmekte ve zarar görmektedir. Ayrıca müşteri kaybına uğrayan rakip tacir B de söz konusu reklamlar nedeniyle büyük ciro kaybına uğramıştır.

6102 sayılı TTK'na göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Tüketici C, tacir A aleyhine haksız rekabet nedeniyle uğradığı manevi zarar için manevi tazminat davası açabilir

B) Tüketici derneği D, tüketicilerin uğradığı maddi zarar için maddi tazminat davası açabilir

C) Tüketici C, tacir A aleyhine açacağı dava ile haksız rekabetin men'ini talep edebilir

D) Tüketici derneği D, haksız rekabet teşkil eden yanlış veya yanıltıcı beyanların düzeltilmesini talep edebilir

E) Müşteri kaybına uğrayan rakip tacir B, uğradığı maddi zarar için maddi tazminat davası açabilir.

Soru 2 (6102 sayılı TTK)

I. Fiilin haksız olup olmadığının tespiti davası

II. Haksız rekabetin men'i davası

III. Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılması talepli dava

IV. Maddi zararın tazmini talepli dava

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre haksız rekabet halinde tüketici dernekleri yukarıdaki davalardan hangilerini açabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız IV

C) I ve II

D) I, II ve III

E) II, III ve IV

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

Soru 3 (HMGS 2025/2)

I. Araçların ve malların imhası

II. Haksız rekabetin men'i

III. Fiilin haksız olup olmadığının tespiti

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre haksız rekabet sonucu ekonomik çıkarları zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek müşteriler, yukarıdakilerden hangilerini talep edemez?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) I ve III

Soru 4 (Haksız Rekabet Hukuku)

Haksız rekabet hukuku ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Haksız rekabet davalarının, davaya hakkı olan tarafın bu hakkının doğumunu öğrendiği günden 1 yıl ve her hâlde bunların doğumundan itibaren 3 yıl içerisinde açılması gerekir.

B) İşletme adı tescil edilmemişse sadece haksız rekabet hükümleri çerçevesinde korunabilir.

C) Haksız rekabet yüzünden iktisadi menfaatleri zarar gören müşteriler, haksız rekabet sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılması davası açamaz.

D) Haksız rekabet sebebiyle maddi ve manevi tazminat talep edilebilmesi için failin kusurlu olması şarttır.

E) Haksız rekabet sebebiyle istenecek maddi tazminatın hesabında davacı, mahkemeden, tazminat olarak davalının haksız rekabet sonucu elde etmesi mümkün görülen menfaat karşılığına hükmedilmesini isteyebilir.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

Soru 5 (SGS 2025/3)

Aşağıdakilerden hangisinin ticari defter tutma yükümlülüğü yoktur?

A) Bir ticari işletmeyi kendi adına işleten memur

B) Kendisine ticari işletme miras kalan 14 yaşındaki Samet

C) Bir esnaf işletmesi işleten Mert

D) Bir ticari işletme açmış gibi işlemlerde bulunan Ahmet

E) Ticari işletmesini işletmeye başlamamasına rağmen ticaret siciline tescil ettiren Hamza

Soru 6 (HMGS 2025/2)

I. Ticari defter tutma zorunluluğu işletmenin ticaret siciline tescil edildiği anda başlar.

II. Ticari defterde kısaltmaya yer verilemez.

III. Dövizle işlem yapılsa dahi yıl sonu finansal tabloları kural olarak Türk Lirası üzerinden düzenlenir.

IV. Elektronik ortamda tutulan defterlerde noter onayı aranmaz.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre yukarıdakilerden hangileri yanlıştır?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

E) I, II, III ve IV

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

Soru 7 (SGS 2024/2)

Ticari defterlerle ispat konusunda aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Tacirin kendi tuttuğu ticari defterlerinde yer alan lehine kayıtlara dayanabilmesi için ticari defterlerini usulüne uygun tutmuş olması zorunludur.

B) Ticari defterlerin sahibi lehine veya aleyhine delil olabilmesi için karşı tarafın da defter tutma yükümlülüğüne tâbi olması zorunludur.

C) Tacirin kendi tuttuğu defterlerde yer alan lehine kayıtlara dayanabilmesi için karşı tarafın defterlerinin usulüne uygun tutulmamış olması zorunludur.

D) Usulüne uygun tutulan ticari defterlerdeki kayıtlar defteri tutan aleyhine delil olarak kullanılamaz.

E) Ticari defter tutma yükümlülüğüne tâbi olan tacir defterlerini mahkemeye ibrazdan kaçınırsa, karşı tarafın iddiası ispat edilememiş sayılır.

Soru 8 (HMGS 2025/2)

Aşağıdakilerden hangisi nama yazılı bir kıymetli evrak olarak kabul edilir?

A) Düzenleyen tarafından menfi emre kaydı konulan bir bono

B) Ciranta tarafından ciro edilemez kaydı konulan bir poliçe

C) Ciranta tarafından ödememeden sorumsuzluk kaydı konulan bir bono

D) Düzenleyen tarafından kabul edilmemeden sorumsuzluk kaydı konulan bir poliçe

E) Ciranta tarafından ödememeden sorumsuzluk kaydı konulan bir poliçe

Soru 9 (Yeterlilik 2026/2)

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, emre yazılı kıymetli evrakın devri her halükârda aşağıdaki hangi durumda gerçekleşmiş olur?

A) Ciro ve zilyetliğin teslimi

B) Zilyetliğin teslimi

C) Sözlü devir beyanı

D) Cirosu

E) Sözlü devir beyanı ve zilyetliğin teslimi

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

Soru 10 (SGS 2025/3)

Kambiyo senetlerinin devir türü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Bono; nama, emre veya hamile/hamiline yazılı olarak düzenlenebilir.

B) Bono; yalnızca emre yazılı olarak düzenlenebilir.

C) Poliçe; yalnızca emre yazılı olarak düzenlenebilir.

D) Çek; emre, nama veya hamile/hamiline yazılı olarak düzenlenebilir.

E) Çek; sadece emre veya hamile/hamiline yazılı olarak düzenlenebilir.

Soru 11 (HMGS 2025/1)

I. Konşimento

II. Bono

III. Çek

Yukarıdakilerden hangileri kambiyo senetleridir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) II ve III

E) I, II ve III

Soru 12 (HMGS 2025/2)

I. Poliçe

II. Bono

III. Çek

Yukarıdakilerden hangileri hamiline yazılı olarak düzenlenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

Soru 13 (6102 sayılı TTK)

I. Kanunen emre yazılı bir senedin nama yazılı sayılabilmesi için sadece senedin belli bir kişi adına yazılı olması yeterlidir.

II. Poliçe, bono ve çek kanunen emre yazılı senet niteliğinde olup nama yazılı şekilde düzenlenmeleri mümkün değildir.

III. Emre yazılı senetlerin devredilmesi için ciro niteliğindeki yazılı devir beyanı ve zilyetliğin geçirilmesi gerekmektedir.

IV. Nama yazılı senetlerin devri için zilyetliğin devri yeterlidir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, kambiyo senetleri ile ilgili yukarıdakilerden hangisi/hangileri doğrudur?

A) Yalnız III

B) Yalnız IV

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

Soru 14 (HMGS 2024)

Kambiyo senetleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kanunen emre yazılı senetlerdir.

B) Geçerliliği sıkı şekil şartlarına bağlıdır.

C) İmzaların bağımsızlığı ilkesi geçerlidir.

D) İcra ve iflas hukukunda özel takip usulü vardır.

E) Geçerliliği, temelindeki borç ilişkisinin geçerliliğine bağlıdır.

Soru 15 (HMGS 2024)

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre aşağıdaki kayıtlardan hangisinin poliçede yer alması hâlinde ilgili kayıt yazılmamış sayılır?

A) Düzenleyenin ödenmemeden sorumlu olmayacağına ilişkin kayıt

B) Görüldüğünde ödenecek vadeli bir poliçeye düzenleyen tarafından konulacak anapara faiz kaydı

C) Ciranta tarafından konulacak protestodan muafiyet kaydı

D) Senedin arka yüzüne imza ile birlikte düşülen aval kaydı

E) Ciranta tarafından konulan "ciro edilemez" kaydı

Soru 16 (6102 sayılı TTK)

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre, aşağıdaki kambiyo senetlerinden hangisinde kapital faizi geçerli şekilde öngörülebilir?

A) İleri düzenlenme tarihli çekler

B) Düzenlenme tarihi ile tedavüle çıkarılma tarihi aynı olan çekler

C) Vade olarak belirli bir tarihte ödenmesi kararlaştırılan bonolar

D) Vade olarak düzenlenme tarihinden belirli bir süre sonra ödenmesi kararlaştırılan bonolar

E) Vade olarak görüldüğünden belirli bir süre sonra ödenmesi kararlaştırılan poliçeler

Soru 17 (6102 sayılı TTK)

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, bono bedeli ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A. Bonoda ödenecek meblağ metnin üst kısmında "100.000 TL", ancak alt kısmında "10.000 TL" olarak gösterilmişse, 100.000 TL ödenmelidir.

B. Bonoda ödenecek meblağ metnin üst kısmında "yüz bin TL", ancak alt kısmında "on bin TL" olarak gösterilmişse, yüz bin TL ödenmelidir.

C. Bonoda ödenecek meblağ rakamla "100.000 TL", ancak yazıyla "on bin TL" olarak gösterilmişse, 100.000 TL ödenmelidir.

D. Bonoda ödenecek meblağ rakamla "10.000 TL", ancak yazıyla "yüz bin TL" olarak gösterilmişse, yüz bin TL ödenmelidir.

E. Bonoda ödenecek meblağ metnin üst kısmında "100.000 TL", ancak alt kısmında "10.000 TL" olarak gösterilmişse, her iki bedelin ortalaması olan 55.000 TL ödenmelidir.

Soru 18 (HMGS 2025/1)

I. Görüldüğünde ödenecek

II. Görüldükten belirli süre sonra ödenecek

III. Belirli bir günde ödenecek

IV. Düzenlenme gününden belirli bir süre sonra ödenecek

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre yukarıda belirtilen vadelerden hangilerini taşıyan poliçelerde anapara faizi şartı yazılabilir?

A) I ve II

B) II ve III

C) II ve IV

D) III ve IV

E) I, III ve IV

Soru 19 (SGS 2025/3)

Düzenleyen tarafından bononun ön yüzüne düşülen “gidersiz” kaydı hakkında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Hamilin protesto çekme yükümlülüğünü ortadan kaldırır.

B) Hamilin ihbarda bulunma külfetini ortadan kaldırır.

C) Hamilin ödeme için ibrazda bulunma yükümlülüğünü ortadan kaldırır.

D) Hamilin vadesinden önce bonoyu düzenleyene ibraz yükümlülüğünü ortadan kaldırır.

E) Gidersiz kaydı bonoyu geçersiz hâle getiren kayıtlardandır, düzenleyen bu kaydı koyamaz

Soru 20 (HMGS 2024)

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda bir poliçede yer alabilecek vade türleri arasında sayılmamıştır?

A) Görüldüğünde ödenecek

B) Belirli bir günde ödenecek

C) Görüldükten belirli bir süre sonra ödenecek

D) Düzenleme gününden belirli bir süre sonra ödenecek

E) Ödeme için yapılan ibrazdan belirli bir süre sonra ödenecek

Soru 21 (HMGS 2025/1)

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda aşağıdakilerden hangisi poliçenin ödenmemesi durumunda hamilin başvuru hakkının kapsamı dâhilinde sayılmamıştır?

A) Poliçenin ödenmemiş olan bedeli

B) Keşide tarihiyle kabul etmeme veya ödememe protestosunun çekildiği tarihler arasındaki dönem için hesaplanacak temerrüt faizi

C) Protesto masrafları

D) Hamil tarafından yapılan ihbarların giderleri

E) Komisyon ücreti

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

Soru 22 (HMGS 2025/2)

İbrahim, 01.06.2023 düzenleme tarihli bir poliçe keşide etmiş ancak senedin vadesini yazmayı unutmuştur. Bu poliçe Zeynep'te bulunmaktadır ve Zeynep bu poliçeyi ibraz etmek istemektedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre poliçenin düzenlenme gününden itibaren kural olarak ne kadar süre içinde ödenmesi için ibrazı gerekir?

A) 3 ay

B) 6 ay

C) 1 yıl

D) 2 yıl

E) 3 yıl

Soru 23 (HMGS 2025/2)

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre poliçede ihbar ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kanun'da belirtilen süreler içinde ihbarda bulunmayan kişi, başvurma hakkını kaybeder.

B) Her ciranta aldığı ihbarı, bunları aldığı günü izleyen iki iş günü içinde önceki ihbarları yapan kişilerin adlarını ve adreslerini de göstermek suretiyle kendi cirantasına ihbar eder.

C) Poliçede imzası bulunduğu için kendisine ihbarda bulunulan kişiyle birlikte bu kişiye aval verene de ihbarın yapılması gerekir.

D) Bir ciranta, adresini senede yazmamış veya okunması mümkün olmayacak surette yazmış ise ihbarın ondan önceki cirantaya yapılması yeterlidir.

E) İhbarı yapacak olan kişi, bunu noter aracılığıyla veya sadece poliçenin iadesi yoluyla yapabilir.

Soru 24 (Adli Yargı 2000)

Görüldüğünden belirli bir süre sonra ödenecek poliçelerde İbraz yapılmaz ya da kabul etmeme protestosu çekilmezse aşağıdaki sonuçlardan hangisi doğar?

A) Poliçe vadeye kadar ibraz edilemez.

B) Vadeye kadar müracaat borçlularına başvurulamaz.

C) Bütün müracaat borçlularına karşı müracaat hakkı kaybedilir.

D) Yalnızca keşideciye karşı müracaat hakkı kaydedilir.

E) Muhatap asıl borç ilişkisinden doğan talep hakkını kaybeder.

Soru 25 (HMGS 2024/1)

Bir bonoda yapılan ciro beyanı "10.10.2023 tarihli satım sözleşmesinin ifa edilmemesi hâlinde geçerlidir" şeklinde bir kayıt içermektedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, söz konusu kayıt ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Bu kayıt, yapılan ciroyu geçersiz kılar.

B) Bu kayıt, söz konusu bonoyu geçersiz kılar.

C) Bu kayıt yazılmamış sayılır.

D) Bu kayıt geçerli olup, ciro eden kişinin tüm senet borçlularına karşı ileri sürebileceği bir def'iye vücut verir.

E) "Sorumsuzluk kaydı" olarak adlandırılan bu tür kayıtları cirantaların koyabilmeleri mümkündür. Dolayısıyla kayıt geçerlidir.

Soru 26 (HMGS 2025/2)

Aşağıdakilerden hangisi nama yazılı bir kıymetli evrak olarak kabul edilir?

A) Düzenleyen tarafından menfi emre kaydı konulan bir bono

B) Ciranta tarafından ciro edilemez kaydı konulan bir poliçe

C) Ciranta tarafından ödememeden sorumsuzluk kaydı konulan bir bono

D) Düzenleyen tarafından kabul edilmemeden sorumsuzluk kaydı konulan bir poliçe

E) Ciranta tarafından ödememeden sorumsuzluk kaydı konulan bir poliçe

Soru 27 (SGS 2026/1)

Kambiyo senetlerinde ciro beyanıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kısmi ciro batıldır.

B) Cironun kayıtsız ve şartsız olması gerekir. Cironun bağlı tutulduğu her şart yazılmamış sayılır.

C) Emre yazılı bir senette hamiline ciro yapılması senedi hamiline yazılı hâle getirir.

D) Ciro, senede bağlı olan "alonj" denilen ayrı bir kâğıt üzerine de yapılabilir.

E) Lehine ciro yapılan kişinin ciroda gösterilmesine gerek yoktur.

Soru 28 (SGS 2024/3)

Bonoyu cirolayan kişinin cironun yanına “Bedeli teminattır” ibaresini koymasının hukuki sonucu aşağıdakilerden hangidir?

A) Senedi teminat senedi hâline getirir.

B) Ciroyu rehin cirosu hâline getirir.

C) Bu kayıt ciroyu geçersiz hâle getirir.

D) Bu kayıt senedi geçersiz hâle getirir.

E) Bu kayıt ciro zincirini bozar.

Soru 29 (SGS 2023/2)

Lehine ciro yapılan kişinin gösterilmediği ve cironun sadece cirantanın imzasından ibaret olduğu cirolara .....denir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na göre, yukarıda verilen boşluk aşağıdakilerden hangisi ile en uygun şekilde doldurulabilir?

A) Açık Ciro

B) Beyaz Ciro

C) Tam Ciro

D) Kısmi Ciro

E) Eksik Ciro

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ TİCARET HUKUKU 2. DERS SORULARI AÇIKLAMALI CEVAPLARI

I. HAKSIZ REKABET HUKUKU VE DAVALARI (SORU 1 - 4)

Soru 1: B) Tüketici derneği D, tüketicilerin uğradığı maddi zarar için maddi tazminat davası açabilir.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 56/3**
- **Hukuki Gerekçe:** Mesleki birlikler ile tüketici dernekleri; haksız rekabet halinde haksız fiilin tespiti, men'i ve maddi durumun ortadan kaldırılması (ref) davalarını açabilirler. Ancak kanun koyucu bu kuruluşların **maddi ve manevi tazminat davası açma haklarının olmadığını** açıkça belirtmiştir. Maddi ve manevi tazminat davalarını yalnızca fiilen zarar gören veya zarar tehlikesi altında olan müşteriler ve rakipler açabilir.

Soru 2: D) I, II ve III

- **Kanun Maddesi: TTK m. 56/3**
- **Hukuki Gerekçe:** Tüketici dernekleri; dürüstlük kuralına aykırı davrananlara karşı fiilin haksız olup olmadığının tespiti (I), haksız rekabetin men'i (II) ve maddi durumun ortadan kaldırılması (III) davalarını açmaya yetkilidir. Ancak bireysel nitelikteki tazminat davalarını (IV) açamazlar.

Soru 3: A) Yalnız I

- **Kanun Maddesi: TTK m. 56/2**
- **Hukuki Gerekçe:** Ekonomik çıkarları haksız rekabet nedeniyle zarar gören müşteriler haksız rekabet davalarını açabilirler. Ancak kanunun açık hükmü gereği, müşteriler **"araçların ve malların imhasını"** (I) talep etme yetkisine sahip değildir. Men (II) ve Tespit (III) davalarını ise açabilirler.

Soru 4: C) Haksız rekabet yüzünden iktisadi menfaatleri zarar gören müşteriler, haksız rekabet sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılması davası açamaz.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 56/2**
- **Hukuki Gerekçe:** Müşteriler, haksız rekabet sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılması (ref) davası açma hakkına sahiptir. Kanun koyucu müşterilere sadece "araçların ve malların imhasını isteme" yasağı getirmiştir. Bu nedenle C seçeneğindeki "dava açamaz" ifadesi yanlıştır.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

II. TİCARİ DEFTERLER VE DELİL NİTELİĞİ (SORU 5 - 7)

Soru 5: C) Bir esnaf işletmesi işleten Mert

- **Kanun Maddesi: TTK m. 15, m. 64**
- **Hukuki Gerekçe:** Ticari defter tutma yükümlülüğü yalnızca **tacirlere** aittir. Esnaf faaliyeti yürüten kişilerin ticari defter tutma yükümlülükleri yoktur, hatta esnaflar ticari defter tutamazlar. Diğer şıklarda yer alan memurlar, küçükler veya tescil yaptıranlar, kanunen "tacir" sıfatını kazandıkları için bu yükümlülüğe tabidir.

Soru 6: A) I ve II

- **Kanun Maddesi: TTK m. 12/2, m. 65/2**
- **Hukuki Gerekçe:**
    - **I yanlıştır:** Ticari defter tutma zorunluluğu tescille değil, **tacir sıfatının kazanıldığı (fiilen işletmeye başlandığı) anda** başlar.
    - **II yanlıştır:** Ticari defterlerde kısaltmalara yer verilebilir, ancak kısaltmaların, sembollerin veya harflerin anlamlarının açıkça belirtilmesi şarttır.
    - *III ve IV doğrudur.*

Soru 7: A) Tacirin kendi tuttuğu ticari defterlerinde yer alan lehine kayıtlara dayanabilmesi için ticari defterlerini usulüne uygun tutmuş olması zorunludur.

- **Kanun Maddesi: HMK m. 222/2**
- **Hukuki Gerekçe:** Ticari defterlerin bir ticari davada sahibi lehine delil olabilmesinin ilk ve en önemli şartı, **tüm defterlerin kanuna göre eksiksiz ve usulüne uygun olarak tutulmuş olmasıdır**. Usulsüz tutulan bir defter lehe delil olamaz, sadece aleyhe delil teşkil edebilir.

III. KIYMETLİ EVRAK HUKUKU VE GENEL HÜKÜMLER (SORU 8 - 14)

Soru 8: A) Düzenleyen tarafından menfi emre kaydı konulan bir bono

- **Kanun Maddesi: TTK m. 681/1, m. 778**
- **Hukuki Gerekçe:** Kambiyo senetleri kanunen emre yazılı evraklardır. Bu evrakları nama yazılı hale getirmek için **düzenleyen (keşideci)** tarafından senet üzerine "menfi emredir", "cirosu yasaktır" veya "emre değildir" kayıtlarından birinin konulması gerekir. Cirantanın koyduğu kayıtlar senedin niteliğini nama yazılıya dönüştürmez.

Soru 9: A) Ciro ve zilyetliğin teslimi

- **Kanun Maddesi: TTK m. 681**
- **Hukuki Gerekçe:** Emre yazılı kıymetli evrakların devri için iki hukuki işlemin birlikte yapılması zorunludur: Senedin arkasına yazılacak **ciro** beyanı ve senedin zilyetliğinin devredilmesi (**teslim**).

Soru 10: D) Çek; emre, nama veya hamile/hamiline yazılı olarak düzenlenebilir.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 785/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Poliçe ve bono kanunen hamile/hamiline yazılı olarak düzenlenemez; ancak **çek**, kanunen emre, nama veya hamile yazılı olarak düzenlenebilen tek kambiyo senedidir.

Soru 11: D) II ve III

- **Kanun Maddesi: TTK m. 670, m. 776, m. 780**
- **Hukuki Gerekçe:** Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen **kambiyo senetleri poliçe, bono ve çekten** ibarettir. Konşimento (I) ise emtiayı temsil eden bir taşıma senedidir, kambiyo senedi değildir.

Soru 12: C) Yalnız III

- **Kanun Maddesi: TTK m. 785**
- **Hukuki Gerekçe:** Poliçe ve bono yapıları gereği mutlaka belli bir kişi (lehtar) adına düzenlenmek zorundadır, hamiline düzenlenmeleri batıldır. Yalnızca **çek (III)** hamiline yazılı olarak geçerli bir şekilde ihdas edilebilir.

Soru 13: A) Yalnız III

- **Kanun Maddesi: TTK m. 681, m. 647**
- **Hukuki Gerekçe:** Emre yazılı senetlerin devri için ciro ve zilyetliğin geçirilmesi şarttır (III). Nama yazılı senetlerde sadece zilyetliğin devri yetmez, alacağın temliki beyanı da gerekir (IV yanlış). Kambiyo senetleri nama yazılı da düzenlenebilir (II yanlış). Kanunen emre yazılı senedin nama yazılması için sadece isim yetmez, menfi emre kaydı da şarttır (I yanlış).

Soru 14: E) Geçerliliği, temelindeki borç ilişkisinin geçerliliğine bağlıdır.

- **Kanun Maddesi: Kambiyo Senetlerinin Mücerretliği (Soyutluğu) İlkesi**
- **Hukuki Gerekçe:** Kambiyo senetleri temel borç ilişkisinden (satış, kira vb.) **bağımsız ve soyuttur**. Temel borç ilişkisi geçersiz olsa dahi kambiyo senedi geçerliliğini korur (E yanlıştır).

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

IV. POLİÇE VE BONODA ŞEKİL ŞARTLARI, FAİZ VE VADELER (SORU 15 - 20)

Soru 15: A) Düzenleyenin ödenmemeden sorumlu olmayacağına ilişkin kayıt

- **Kanun Maddesi: TTK m. 679/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Düzenleyen, poliçenin muhatap tarafından kabul edilmemesinden sorumlu olmayacağını unvana yazacağı bir kayıtla şart edebilir; ancak **ödenmemesinden sorumlu olmayacağına ilişkin kayıtlar kanunen "yazılmamış sayılır"**. Sorumluluk devam eder.

Soru 16: E) Vade olarak görüldüğünden belirli bir süre sonra ödenmesi kararlaştırılan poliçeler

- **Kanun Maddesi: TTK m. 675/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Kapital (anapara) faiz şartı sadece **görüldüğünde ödenecek** veya **görüldükten belirli bir süre sonra ödenecek** vadeli poliçe ve bonolarda geçerlidir. Belirli gün vadeli veya keşideden süre sonra vadeli senetlerde faiz şartı yazılmamış sayılır.

Soru 17: D. Bonoda ödenecek meblağ rakamla "10.000 TL", ancak yazıyla "yüz bin TL" olarak gösterilmişse, yüz bin TL ödenmelidir.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 676/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Senet bedeli hem yazı hem rakamla gösterilip ikisi arasında fark bulunursa, kanun gereğince **yazı ile gösterilen meblağ üstün tutulur ve o miktar ödenir**.

Soru 18: A) I ve II

- **Kanun Maddesi: TTK m. 675/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Anapara faizi şartı sadece vadesi tam olarak kestirilemeyen **görüldüğünde ödenecek (I)** ve **görüldükten belirli süre sonra ödenecek (II)** poliçelerde yazılabilir. Diğer sabit vadeli poliçelerde faiz oranı doğrudan anaparaya yedirilmelidir.

Soru 19: A) Hamilin protesto çekme yükümlülüğünü ortadan kaldırır.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 722/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Düzenleyenin bonoya koyduğu "gidersiz", "masrafsız" veya "protestosuz" kayıtları, hamilin müracaat hakkını kullanabilmesi için **kabul etmeme veya ödememe protestosu çekme zorunluluğunu** ortadan kaldırır. Ancak ödeme için ibraz yükümlülüğü devam eder.

Soru 20: E) Ödeme için yapılan ibrazdan belirli bir süre sonra ödenecek

- **Kanun Maddesi: TTK m. 703**
- **Hukuki Gerekçe:** TTK'da sınırlı sayıda sayılan vade türleri şunlardır: Görüldüğünde, görüldükten belirli süre sonra, düzenlenme gününden belirli süre sonra ve belirli bir günde ödeme. E şıkkındaki vade türü kanunda mevcut değildir.

V. İBRAZ, İHBAR, PROTESTO VE BAŞVURU HAKLARI (SORU 21 - 24)

Soru 21: B) Keşide tarihiyle kabul etmeme veya ödememe protestosunun çekildiği tarihler arasındaki dönem için hesaplanacak temerrüt faizi

- **Kanun Maddesi: TTK m. 725**
- **Hukuki Gerekçe:** Hamilin başvuru hakkının kapsamında temerrüt faizi ancak **vade tarihinden (ödeme gününden)** itibaren hesaplanır. Keşide tarihi ile protesto tarihi arasındaki döneme ilişkin faiz müracaat kapsamına dahil değildir.

Soru 22: C) 1 yıl

- **Kanun Maddesi: TTK m. 672/2, m. 704/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Vadesi yazılmayan bir poliçe kanunen **"görüldüğünde ödenecek"** poliçe hükmündedir. Görüldüğünde ödenecek poliçelerin ise düzenlenme (keşide) tarihinden itibaren en geç **1 yıl** içinde ödenmesi için ibraz edilmesi zorunludur.

Soru 23: A) Kanun'da belirtilen süreler içinde ihbarda bulunmayan kişi, başvurma hakkını kaybeder.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 723/6**
- **Hukuki Gerekçe:** Süresinde ihbar yükümlülüğünü yerine getirmeyen hamil **başvurma (rücu) hakkını kaybetmez**. Sadece bu ihmali yüzünden bir zarar doğmuşsa, poliçe bedelini aşmamak kaydıyla bu zararı tazmin etmekle yükümlü olur.

Soru 24: C) Bütün müracaat borçlularına karşı müracaat hakkı kaybedilir.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 730/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Görüldüğünden belirli süre sonra vadeli poliçelerde yasal süresi içinde ibraz yapılmaz ya da protesto çekilmezse, hamil asıl borçlu (kabul eden muhatap) hariç olmak üzere **tüm cirantalar ve keşideci gibi müracaat borçlularına karşı müracaat hakkını tamamen kaybeder**.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-TİCARET HUKUKU

VI. KAMBİYO SENETLERİNDE CİRO TÜRLERİ VE ETKİLERİ (SORU 25 - 29)

Soru 25: C) Bu kayıt yazılmamış sayılır.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 682/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Cironun kayıtsız ve şartsız yapılması esastır. Ciro üzerine yazılan ve onu şarta bağlayan her türlü kayıt **yazılmamış sayılır**, fakat yapılan cironun kendisi tamamen geçerli kalır.

Soru 26: A) Düzenleyen tarafından menfi emre kaydı konulan bir bono

- **Kanun Maddesi: TTK m. 681/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Düzenleyenin senedin ön yüzüne koyduğu "menfi emre" (emre değildir) kaydı, senedin emre yazılı niteliğini kaldırarak senedi **nama yazılı kıymetli evrak** haline getirir (Soru 8 ile aynıdır).

Soru 27: C) Emre yazılı bir senette hamiline ciro yapılması senedi hamiline yazılı hâle getirir.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 683/3**
- **Hukuki Gerekçe:** Emre yazılı bir senette hamiline ciro yapılması senedi yapısal olarak hamiline yazılı kıymetli evrak yapmaz. Kanun hükmü gereği, hamiline yapılan ciro yalnızca **"beyaz ciro"** hükmünde kabul edilir.

Soru 28: B) Ciroyu rehin cirosu hâline getirir.

- **Kanun Maddesi: TTK m. 689/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Ciro üzerine konulan "bedeli teminattır", "bedeli rehindir" gibi ibareler o cironun temlik değil, bir **rehin cirosu** olduğunu gösterir. Senet üzerindeki hakların devrini değil, rehin edilmesini sağlar.

Soru 29: B) Beyaz Ciro

- **Kanun Maddesi: TTK m. 683/1**
- **Hukuki Gerekçe:** Lehine ciro yapılan kişinin adının gösterilmediği, senedin arkasına sadece cirantanın imzasının atılmasıyla yapılan cirolara **beyaz ciro** denir.